

MACARİSTAN ÜLKE RAPORU

2016

I. GENEL BİLGİLER

Resmi adı	: Macaristan Cumhuriyeti
Başkenti	: Budapeşte
Yüzölçümü	: 93,030 km ²
Nüfusu	: 9,919,128 (2014 tahmini)
Dil	: Macarca
Para Birimi	: Forint (1 Dolar = 274 Forint)
Devlet Başkanı	: Janos ADER (10.05.2012)
Başbakan	: Viktor ORBAN (29.05.2010)
T.C. Budapeşte Büyükelçisi	: Şakir Fakılı
Macaristan Ankara Büyükelçisi	: Gabor KISS

2. TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER

GSYİH	: 196.6 milyar dolar
Büyüme Oranı	: % 0.2
Kişi başı Milli Gelir	: 19.800 dolar
Enflasyon Oranı	: %1.9
İşsizlik Oranı	: % 10,5
İhracat	: 92.98 milyar dolar
İthalat	: 89.52 milyar dolar
Başlıca İhracat Ortakları	: Almanya (%25.6), Romanya (%6.2), Slovakya (%6.1), Avusturya (%6), İtalya (%4.8), Fransa (%4.8), İngiltere (%4.2) (2012)
Başlıca İthalat Ortakları	: Almanya (%25.1), Çin (%7.4), Rusya (%8.8), Avusturya (%7.1), Slovakya (%5.6), İtalya (%4.5), Polonya (%4.8) Hollanda (%4.2) (2012)
Başlıca İhraç Ürünleri	: Makine ve ekipman (%53.5), diğer mamul mallar (%31.2), gıda ürünleri (%8.7), hammaddeler (%3.4), yakıt ve elektrik (%3.9)
Başlıca İthal Ürünleri	: Makine ve ekipman (%45.4), diğer mamul mallar (34.3), yakıt ve elektrik (%12.6), gıda ürünleri (%5.3), hammaddeler (%2.5)

Kaynak: CIA World Factbook, Economic Intelligence Unit

Macaristan'ın iç pazarı diğer AB ülkelerine göre nispeten küçüktür. Bununla beraber ülke ekonomisi büyüklük bakımından halen bölge ülkeleri arasında Polonya ve Çek Cumhuriyeti'nden sonra bölgede 3. sırada yer almaktadır. Macaristan Avrupa'ya ticaret ve yabancı yatırım yolu ile sıkı şekilde bağlanmış önemli sektörleri ile bölgedeki en açık ekonomiye sahip ülkedir. Mal ihracatının ¾'ü AB'ye yapılmaktadır. AB ülkelerinin güçlü talebi ülke ekonomisi üzerinde net etkiye sahiptir.

Doğrudan yabancı sermaye yatırımları ülkenin üretiminin modernleşmesinde ve ihracatının doğrudan batıya kaymasında önemli rol oynamıştır. Bu süreç 1990'lı yılların ortalarında uygulanan agresif özelleştirme politikaları ile başlamıştır. İletişim, bankacılık, altyapı, imalat sektörlerinin büyük bölümü yabancı yatırımcıların mülkiyetinde bulunmaktadır. Özel sektörün GSYİH içindeki payı bölge ülkeleri içinde de en yüksek oranlardan biri olan %80 düzeyindedir. Son yıllarda özelleştirme kadar önemli olan bir diğer gelişme de kırsal bölgelerde küçük üretim tesislerinden büyük fabrikalara kadar yapılan çeşitli yabancı yatırımlardır.

Küresel krizden en fazla etkilenen ülkelerden biri olan Macaristan ekonomisi, 2009 yılında %6.8 oranında küçülmüştür. Ekonomide 2010 ve 2011 yılları arasında % 1'in üzerinde büyüme

gerçekleşmesine rağmen, 2012 yılında % 1 civarında küçülme olmuş ve henüz beklenen canlanma sağlanamamıştır. Macar ekonomisinin gösterdiği daralma, küresel krizle doğrudan ilintili olduğu kadar, 2006 yılı son çeyreğinden bu yana Macaristan'da uygulanmakta olan ve sıkı para ve maliye politikaları öngören ekonomik istikrar paketleri ile de ilişkilendirilmektedir.

Ülkede son yıllarda uygulanan mali programlar sayesinde, finansal sürdürülebilirlik ile ekonomik istikrarın temini yönünde önemli gelişmeler kaydetmiştir. Bu kapsamda, bir taraftan, kamu harcamaları azaltılarak şeffaf bir hale getirilirken bir taraftan da finansal sektörde, bankacılık faaliyetleri takibe alınmış ve piyasaları güçlendirmeye yönelik bankacılık düzenlemelerinin çerçevesi oluşturulmuştur.

Ekonominin harcamalar tarafında, ekonomik performansı büyük ölçüde iç talep etkilemektedir. Pek çok Avrupa ülkesinde gözlenenin aksine Macaristan'da iç talebi canlandırmaya yönelik tedbirler yeterince alınmamıştır.

Öte taraftan, Yunanistan'da patlak veren ekonomik kriz AB ve IMF'nin desteği ile kontrol altına alınmaya başlansa da Euro'nun prestij kaybetmesinin önüne geçilememiş ve bu durumdan Merkezi ve Doğu Avrupa'daki AB Üyesi Devletlerle birlikte Macaristan da olumsuz etkilenmiştir. Böylece, sürdürülen mali disipline karşın Macar ekonomisi riskli görünümünden arınamamıştır.

2012 yılında enflasyon oranı %5.7 olarak gerçekleşmiştir. Bu duruma gerekçe olarak, yıl içinde kaydedilen doğal afetler ve bunun gıda fiyatlarını artırıcı etkisi, genelde dünyada artan gıda ve enerji fiyatlarından Macaristan'ın da payını alması, bazı vergilerde indirimle gidilmesi (kişilerin harcanabilir gelirinin artması), "kriz vergisi" adıyla yeni vergilerin toplanmaya başlaması (piyasaya daha fazla para girişi olması) gösterilmektedir. 2013 yılında enflasyon oranı düşerek %1.9'a gerilemiştir.

Macaristan'da 2012 yılı işsizlik oranı %11.1, 15-64 yaş arası işgücüne katılım oranı ise %55.4 olarak gerçekleşmiştir ki bu ikinci oran AB ülkeleri içerisindeki en düşük orandır. 2013 yılında işsizlik %10.5'e gerilemiştir.

Macaristan ekonomisinin nasıl bir seyir izleyeceği, büyük ölçüde bağımlı olduğu AB ekonomilerinin göstereceği performansla ve iç talepteki artışın büyüklüğü ile yakından ilgilidir. İhracata yönelik üretim yapan imalat sektörünün göstereceği performansın bu hususta belirleyici olacağı tahmin edilmektedir.

3. TÜRKİYE-MACARİSTAN DIŞ TİCARETİ(\$)

	İHRACAT	İTHALAT	DENGE	HACİM
2013	652.241.545,00	1.227.604.923,00	575.363.378,00	1.879.846.468,00
2014	693.581.753,00	1.187.641.461,00	494.059.708,00	1.881.223.214,00
2015	711.788.630,00	1.305.322.450,00	593.533.820,00	2.017.111.080,00
2016	831.784.605,00	1.301.051.629,00	469.267.024,00	2.132.836.234,00

İhraç Ettiğimiz Başlıca Ürünler

- Monitörler ve projektörler, televizyon alıcı cihazları
- Karayolu taşıtları için aksam, parça ve aksesuarlar
- Binek otomobilleri ve esas itibarıyla insan taşımak üzere imal edilmiş diğer motorlu taşıtlar
- Demir veya çelikten diğer ince ve kalın borular ve içi boş profiller
- Halı ve dokumalar

İthal Ettiğimiz Başlıca Ürünler

- Binek otomobilleri ve esas itibarıyla insan taşımak üzere imal edilmiş diğer motorlu taşıtlar
- Diğer büro makineleri
- Monitörler ve projektörler, televizyon alıcı cihazları
- Etilen polimerleri
- Canlı büyükbaş hayvanlar

Macaristan'ın Mayıs 2004 tarihinde AB'ye tam üye olması sonrasında, iki ülke arasında Gümrük Birliği tesis edilmiştir. Bu çerçevede, ikili ticari ilişkilere dair konuların büyük bir kısmı, AB nezdinde gündeme gelen ve çözüm aranan konular haline gelmiş bulunmaktadır.

Bu nedenle, Macaristan ile Türkiye arasında ticari ilişkilerde yapısal bir sorun bulunmamaktadır. Genellikle firmalarımız, Macar makamları tarafından yapılan yanlış uygulamalar, firmalarımızın yapmakta oldukları bazı hatalar, alacakların tahsil edilmesi ve taşımacılıkta (geçiş belgelerinin yetersizliği, ödül geçiş belgesi ve kesilen cezaların yüksekliği gibi) konusunda zaman zaman sıkıntılar ortaya çıkmaktadır.

Ayrıca pazarın küçük olması, ithalatçıların taleplerinin de küçük olmasına neden olmaktadır. Bu da maliyetleri yükseltmektedir. Bundan dolayı ihracatçılarımız Macar pazarına ihracatı tercih etmemektedirler. Macar ithalatçıları da Türk ürünlerini Almanya, Avusturya gibi ülkelere tedarik yoluna gitmektedir.

Diğer taraftan süt ve sütlü ürünler, her türlü sığır eti, işlenmemiş kanatlı eti ve sofraalık yumurtaların Türkiye'den AB'ye ihracatının halen yapılamamakta olması dolayısıyla Macaristan pazarında da bu ürünlere ilişkin ülkemizin ihracatı bulunmamaktadır.

Bankacılık sisteminin teknoloji olarak Batı Avrupa ülkelerindeki kadar olmasa da gelişmiş olduğu ancak teknoloji kullanımında hala problemler yaşandığı ve ödeme aktarımlarının gecikebildiği bildirilmiştir. Macaristan'da hizmet veren bir Türk bankası bulunmamakla beraber, Türkiye Halk Bankası'nın Volksbank Hungary Rt.'de % 10 civarında bir hisseye sahip olması nedeniyle anılan Bankada Türk masası bulunmaktadır.

Kaynak: www.ekonomi.gov.tr

4. SAKARYA – MACARİSTAN DIŞ TİCARETİ (\$)

	İHRACAT	İTHALAT	DENGE	HACİM
2013	14.146.584,00	11.695.557,00	2.451.027,00	25.842.141,00
2014	13.663.548,00	15.737.830,00	-2.074.282,00	29.401.378,00
2015	28.946.033,00	15.055.126,00	13.890.907,00	44.001.159,00
2016	70.945.633,00	20.587.097,00	50.358.536,00	91.532.730,00

Kaynak: TÜİK

5. TÜRKİYE-MACARİSTAN YATIRIM İLİŞKİLERİ

Budapeşte Ticaret Müşavirliği kayıtlarında toplam 114 Türk firması bulunmakta olup, söz konusu firmaların 40'ı tekstil, 16'sı inşaat ve inşaat malzemeleri, 11'i gıda ve 5'i ise otomotiv yan sanayi sektörlerinde faaliyet göstermektedir. Geriye kalan firmalar ise, hizmetler, mobilya, mücevherat, hediyeelik eşya ve elektrikli cihazlar gibi çeşitli alanlarda faaliyet göstermektedir. Firmaların büyük çoğunluğu ticaret ile iştigal etmekte olan KOBİ ölçeğinde firmalardır.

2014 yılı sonu itibariyle Türkiye'de 64 adet Macaristan sermayeli firma bulunmaktadır. Macaristan sermayeli firmalar ticaret, turizm, enerji, kimyasal ürünler, cam ve cam ürünleri ve gıda alanlarında faaliyet göstermektedirler.

Kaynak: www.ekonomi.gov.tr

Macaristan'da Faaliyet Gösteren Başlıca Türk Firmaları:

- Çelebi Yer Hizmetleri (Havalimanı Yer Hizmetleri)
- Küresel Rulman Ltd. Şti. (Rulman Üretimi)
- Halkbankası (Bankacılık)
- Ege Seramik (Seramik Ticareti)
- Sarar (Hazırgiyim Mağazası)
- Novoplast-Vesbo (Plastik Borular)
- Kayra Tour (Turizm)
- Aunde Tekstil (Otomobil Kılıfı İmalatı)
- Yataş (Yatak ve Ev Tekstili Ticareti)
- Temsa (Otobüs Ticareti)
- Persan (Ev Tekstili Ticareti)
- Çilek Mobilya (Mobilya Ticareti)
- Transemex (Lojistik)

